

---

# MEDIAAN

"Mag ik alsjeblieft onzichtbaar mijn hoofd op jouw schouder leggen?"

**Wilma van der Jagt**, SPV

Maandenlang heb ik er naartoe gewerkt, stap voor stap steeds verder, op naar mijn doel, mijn missie, de GGZ in de persoon van de SPV letterlijk in de Wijk te brengen.

Zonder drempels, als vraagbaak, als bekend en hopelijk vertrouwd, naast de andere hulpverleners in de wijk, bereikbaar voor alle bewoners van elke leeftijd en voor iedere vraag.

Want zo duidelijk als nu, is de toegang tot de GGZ enorm smal gemaakt, de "hand" van de zorgverzekeraar letterlijk bij de huisarts te zien..

Met de notitie "GGZ in de Wijk" van Ben Venneman, Kees Onderwater en Marcel Smits ben ik als bevoegde SPV aan de haal gegaan, voor mij de goed passende jas, een 2 in 1 SPV! (verslaving&psychiatrie)

Het zou toch geweldig zijn dat juist deze expertise gewoon op straat loopt, in wijkgebouwen zit en wat dacht je, ik noem mezelf al jaren de Straat SPV..

Daar is mijn plek, daar is waar ik mezelf het beste voel, waar symbolisch gezien de veren van de paradijsvogel schijnen in haar pracht en praal!

In zichtbare eenvoud en warme menselijkheid mijn ambacht uitvoeren onder alle omstandigheden, er zijn en blijven, samen wandelen, dat kan kort zijn of iets langer.

Met dit alles als mens, als professional, met alle positieve reacties van mensen die weten waar ik mee bezig was, met passie en drive, stapte ik met mijn map onder mijn arm geklemd, afgelopen donderdag(half oktober) het gemeentehuis binnen.

Door mijn eigen initiatieven, acties, lef en doortastendheid was ik inmiddels al zover dat ik een afspraak had met de wethouder met zijn beleidsmedewerker.

Nervuus, op van de zenuwen, tot op de tanden toe voorbereid in de lift naar boven, gangen, kantoren, een plaats waar ik niet iedere dag kom.

Waren mijn zenuwen net zo veel als mijn passie en drive, eigenlijk een slopende combinatie voor mij. Oké, dat was dan zo, dit is mijn missie!

"Je hoeft niet zenuwachtig te zijn" hoorde ik, "We vreten je niet op".. Dat waren natuurlijk lief bedeelde woorden ter geruststelling. Ik begon rustig te vertellen wie en wat een SPV is, doet, kan en waar ze te vinden zijn.

Natuurlijk had ik het projectplan met het artikel van Ben wat in ons vakblad SP van april jl. stond opgestuurd, zodat de twee mensen ook wisten waar ik het over ging hebben.

Oké, de stukken waren wel gelezen door de beleidsmedewerker, dus moest ik een inhaalslag maken.. Mijn voorbereiding had ik op papier gezet en gegeven, juist om niets te kunnen vergeten, uitgeschreven wat de waarde is van een SPV binnen het Sociale Wijkteam.

Na een minuut of vijf nam in mij de passie en drive de overhand, dit werd behoorlijk, zag ik ook met een scheef oog, dat de beleidsmedewerker regelmatig zat te glimlachen tijdens de discussie tussen mij en de wethouder.. "Mijn God, je hebt goud in handen met dit plan!" "Ik ga ervoor, ik ben die SPV die staat voor alle bewoners, schouder aan schouder met de wijkverpleegkundige AGZ!" "We vullen elkaar aan!" "Preventie, vroegsignalering.." zo maar een paar uitspraken. Het mooie was, dat de wethouder wel de meerwaarde ging zien en om een lang verhaal kort te maken, ben ik een stap verder en breng ik nu de juiste mensen met elkaar in contact. "Hoeveel kost het, Wie betaalt dit en hoe gaat en werkt dit initiatief in andere gemeenten?" waren hele aannemelijke vragen en ook logisch.

Ik wandelde naar huis, met mijn map onder mijn arm, flink moe, want ik was in mezelf tot het uiterste gegaan en nog een stap verder.. Al zittend bij mijn huis op het bankje in de zon, begon ik door het bijkomen heen te lachen met tranen over mijn ogen, want toch was ik in mijn gedrevenheid ver gegaan in mezelf. Zei ik hardop: "Och, ik heb hem helemaal opgevreten"... " Ik heb alles gedaan wat ik kon".. Het gesprek heeft een uur geduurd, ik heb drie dagen de tijd genomen om bij te komen van alle emoties, want met hart en ziel volg ik mezelf in deze missie..

Op de middelste dag van de drie dagen wandelde ik met mijn labrador in het bos, even de natuur in, proberen mijn hoofd leger te maken, mijn tranen te laten gaan, want de energie die ik heb gegeven was enorm. Hoopte ik dat ik Esther tegen zou komen, gewoon om even te vertellen, te steunen, te delen..

En ja, zij was er en ik ging vertellen....toen ik klaar was vroeg ik :

"Mag ik alsjeblieft onzichtbaar mijn hoofd op jouw schouder leggen"  
"Want dat troost mij nu"

Want maandenlang heb ik hieraan gewerkt, mensen gebeld, gemailld en gesproken, de notitie rondgestuurd naar een raadslid, de wijkverenigingen, bij Stichting Moedige Moeders, die ook roepen en handelen om hun kinderen te redden van de afschuwelijke verslaving die ghb heet.

Overall goed en positief ontvangen en ik ga verder, verder omdat ik vind dat de GGZ ook in de wijk moet zijn en meteen bereikbaar voor iedereen op elk uur van de dag, voor alle vragen, of steun en ondersteuning ook wanneer het ertoe doet en het verdraaid handig is om de hulp van een SPV erbij te halen in de hoedanigheid van de GGZ zuster in de Wijk.

Ik plaats hier dit gedeelte van mijn verhaal en misschien inspireer ik ook andere SPV'en, dat zou natuurlijk heel mooi zijn!

## Deel 2

In diezelfde dagen had ik ook al de tweede wethouder benaderd, alle info opgestuurd, want het was niet zo duidelijk welke de "goede" zou zijn. Na mijn gesprek met de eerste wethouder heb ik Ben in contact gebracht met de beleidsmedewerker. Spannend! Want het zou de bedoeling worden om daadwerkelijk om de tafel te gaan zitten.

De terugkoppeling van Ben was helder, helder als glas en ik zag mijn kansen slinken, geen vervolgesprek. Later in deze week kwam ik een raadslid tegen in het bos, samen met de honden een stuk gelopen en gekletst, zij was heel benieuwd naar mijn missie en nodigde mij uit voor de Raadsvergadering van november. "Kijk maar eens hoe de hazen lopen." Dus ben ik gegaan, gekeken en mijn scherpe blik gebruikt en geluisterd. In de pauzes werden de wandelgangen wel heel interessant en de borrel na de vergadering stond spontaan in het teken van... Netwerken!...Mezelf voorstellen en bijpraten, de lijnen zelf maar kort maken.

Het ijzer wat ik nog in het vuur had liggen heb ik gepakt en al snel zat ik weer in het gemeentehuis, bij de tweede wethouder, die al goed had nagedacht en ook zijn wijkmanager had gevraagd om erbij te zijn. Dit was een heerlijk gesprek, in ontspannenheid samen bekeken hoe aansluiting te vinden met "veiligheid in brede zin" en mijn missie.

Na dit gesprek werd ik uitgenodigd door de wethouder voor de fractievergadering van zijn partij, dezelfde avond. Daar heb ik de kans gegrepen om eerst iets te vertellen over mijn missie en pas daarna alle informatie via email rond te sturen. Op die avond is de blauwdruk ontstaan om alles te doen op de manier die het dichtst bij mij ligt. Immers, ik doe dit in mijn werk op dezelfde manier. Ik ga eerst mezelf voorstellen bij elke partij, ik vertel dat ik een vrouw met een missie ben, bezorgd en dat ik ervoor kies om de gemeente te gaan helpen. Letterlijk zeg ik: Ik ga niet toezien om daarna vreselijk te gaan mopperen, nee, ik ben hier omdat ik wil helpen.

Dus is de weg die ik nu bewandel een intensieve weg, ik pak elke gelegenheid aan op avonden waarop er informele momenten zijn bij partijen in het gemeentehuis. Ik maak dan kennis, geef alvast een voorzetje en iedereen krijgt later een email van mij. Daarna ga ik naar de fractievergadering en dan ga ik echt praten.

Gaandeweg krijg ik door te doen ook steeds meer handigheid, leer ik ook de mensen van de verschillende politieke partijen kennen, merk ik met hetgeen wat ik vertel ook de GGZ en SPV een gezicht en inhoud kan geven.

Merk ik onderweg ook dat er ook vele vragen leven, er zorgen zijn en dat mijn zorgen ook gedeeld worden. Wat ik weet is, dat er nu hard met mij meege gedacht wordt, overlegd wordt, dat "GGZ in de Wijk" tot leven is gekomen bij de Gemeenteraad, Burgemeester en Wethouders en alle politieke partijen. En veel mensen hebben ook weer andere contacten bij verschillende organisaties.

Deze week bezoek ik nog twee fractievergaderingen en ik zal er nog regelmatig komen, in het gemeentehuis. Ook dit waren twee mooie, intensieve gesprekken en het valt niet mee voor mij om niet te hard voor de troepen uit te hollen. Elke keer schakel ik weer een tandje terug, want ik heb best een aanloop nodig om alle mensen bij me te houden en ze mee te nemen in mijn verhaal. Ik ben nog niet klaar en op 15 december ben ik weer te vinden bij de Raadsvergadering, nu niet meer als toehoorder in de veiligheid van anonimiteit maar wel als een toehoorder met een bekend gezicht. Het onderwerp heeft lijnen naar mijn missie en de wandelgangen zijn dan weer zo nuttig!

Volgende stap in mijn missie? De Huisartsen toch ook even op de hoogte brengen dat er in Etten-Leur een bezorgde, bevlogen SPV is met een missie! Want joh! Toch ontzettend handig dat er in de wijk een SPV rondloopt ?!

Dus ik ben nog niet klaar met deze prachtige reis, ik heb nog meer noten op mijn zang en voetstappen te zetten..

---

## Dagboek van: Truus de Wit\* (51), Werkzaam als sociaal psychiatisch verpleegkundige bij GGZ Noord-Holland

Aanleiding: Het kabinet en brancheorganisatie GGZ Nederland hebben sinds 2012 een aantal afspraken gemaakt die moeten leiden tot een beperking van de stijgende kosten in de Geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Deze afspraken zijn opgenomen in het regeerakkoord en bestuurlijk akkoord. Daarnaast moet het aantal opgenomen patiënten in GGZ-instellingen voor 2020 afnemen en gelijktijdig de hulp via de huisarts en zorg aan huis toenemen. Hoe werken deze afspraken in de praktijk en hoe ervaren medewerkers dit? Abvakabo FNV heeft dit onderzocht.

### **Maandag 4 augustus**

Precies een week geleden kregen we te horen wie boventalig is per 1 augustus. Ook al wisten we sinds eind april dat deze dag zou komen, het komt toch hard aan.

Nu duidelijk is welke dierbare collega's ons moeten verlaten, is er ongeloof, vervolgens boosheid. Hoe heeft het zo ver kunnen komen? Voorheen werd van ons geëist om 85 procent van onze tijd aan cliënten te besteden waardoor velen van ons genoodzaakt waren 's avonds de verslaglegging te doen. En nu moeten we reorganiseren, omdat de zorgverzekeraars het aantal productie-uren te hoog vinden en deze niet willen vergoeden. Kwantiteit gaat boven kwaliteit. Ik denk dat we op de lange termijn hierdoor juist duurder uit zullen zijn. Nu kunnen de overgebleven collega's, onder wie ik, de patiënten overnemen en we hebben al overvolle agenda's. De crisisdiensten worden steeds drukker en de huisartsen krijgen meer aanmeldingen. Ik vrees dat het straks niet meer te overzien is. Vandaag heb ik crisisdienst. Ik sta ingeroosterd voor spoedzaken. De meeste patiënten zijn van collega's die moesten vertrekken. Er staat onverwachts een patiënt bij de receptie die teveel alcohol en cocaine heeft gebruikt. Ik regel een afspraak voor hem bij de huisarts, zodat hij een doorverwijzing naar verslavingszorg kan krijgen. Tussendoor diverse telefoontjes afgehandeld. Ook wacht ik op de dienstdoende psychiater voor overleg over medicatie. Einde middag word ik opgeroepen voor een crisisdienst. Bij een gezin loopt het uit de hand. De zoon wil de voorgeschreven medicatie niet innemen. De ouders doen het dringende verzoek hem op te laten nemen. Samen met de dienstdoende psychiater ga ik naar de situatie om de patiënt te beoordelen. Uiteindelijk kan ik hem motiveren zijn medicatie te nemen en besluiten we hem op te laten nemen. Inmiddels is het 19.00 uur. Ik bel gauw naar huis om door te geven dat ik later ben. Op het werk doe ik wat verslaglegging en check ik mails op crisisverzoeken. Om 19.30 uur rij ik naar huis toe. De rest van de verslaglegging moet de volgende dag maar.

## **Dinsdag 5 augustus**

Ik begin met de verslaglegging van de crisisdienst. Met een collega spreek ik af wie wat gaat doen qua overnames. Ook spreken we elkaar moed in en zeggen we tegen elkaar dat we ons niet gek moeten laten maken door de hoge werkdruk. We doen wat we kunnen. Tijdens het crisisoverleg wordt duidelijk dat niemand veel bereidwilligheid toont om nieuwe patiënten te nemen, iedereen zit vol. We merken dat onze grenzen zijn bereikt. De directeur behandelzaken is op vakantie. De ene teamleider gaat op een andere locatie werken en de andere moet nog vervangen worden. Een nieuwe teamleider is gestart, maar is nu met vakantie. De enige teamleider die over is, is het overzicht kwijt, wat mij niet verbaast. Gezien de lange lijst is er niet veel tijd om uitgebreid bij diverse casussen stil te staan, het is lopende bandwerk. Na dit overleg zie ik een aantal patiënten. Ik merk dat ik blij ben dat ik mijn kamerdeur even kan sluiten en mij kan richten op het werk wat ik tot voor kort met heel veel plezier heb gedaan. Ik wil deze passie graag terug.

## **Woensdag 6 augustus**

Gelijk veel mailverkeer op de vroege ochtend. Eerst blijkt dat gedeclareerde kosten van afgesloten patiënten niet goedgekeurd zijn door de zorgverzekeraar. Dit omdat ze geen hoofdbehandelaar hebben. Daarnaast eist de zorgverzekeraar dat een deel van onze patiënten naar de basiszorg gaat en dus uit de gespecialiseerde zorg moet. Ik besluit drie afspraken te verplaatsen zodat ik mij hier eerst op kan focussen. Ik ga mijn caseload langs en bekijk welke patiënten een laagfrequent contact nodig hebben om stabiel te blijven. Ik maak de brieven klaar voor de huisarts. Die middag heb ik huisbezoeken staan. Het is prachtig weer en ik probeer ervan te genieten maar dit lukt mij met moeite. Ik merk dat ik afdwaal en ik heb het gevoel dat ik in een trechter terechtkom.

Ik raak het overzicht kwijt, afspraken worden afgezegd omdat andere voorrang moeten krijgen. De huisbezoeken verlopen wel prettig. Een huisbezoek geeft veel informatie over hoe iemand leeft en de interventies verlopen dan ook effectiever. Ik besluit mijn verslaglegging thuis te doen.

### **Donderdag 7 augustus**

Vandaag werk ik op de huisartsenpraktijk als praktijkondersteuner GGZ. Sinds de invoering van de generalistische basiszorg is het hier een stuk drukker. De huisarts doet een flink beroep op me en wil graag dat ik meekijk om een juiste doorverwijzing te kunnen doen. Gezien de lange wachtlijsten in de GGZ worden patiënten meer en meer bij de praktijkondersteuner ingepland. Met niet altijd milde problematiek. Vandaag heb ik veel patiënten. Vooral de nieuwe aanmeldingen vergen veel tijd. In 2014 is de generalistische basiszorg ingesteld, wat betekent dat tussen de eerste en tweede lijn een tussenlijn is ontstaan. Voor het zien van een patiënt in de huisartsenpraktijk staat voor het eerste contact drie kwartier tot een uur en voor een vervolcontact slechts twintig minuten. Mijn werkdag wordt hierop ingedeeld. Ik kan in twintig minuten nooit de behandeling geven die ik wens te geven. Mijn ervaring is als mensen inzien waar hun kwetsbaarheid ligt, men zich ertegen kan wapenen. Dit kost tijd en dus geld, maar op de lange termijn is dit goedkoper en worden jarenlange antidepressiva bespaard. Morgen ben ik vrij, dus ik heb een lang weekend voor de boeg om me weer op te laden voor een nieuwe werkweek.

*Dit dagboek van onze collega is eerder geplaatst in het ledenblad van de ABVA KABO-FNV op 3 oktober 2014.*